

תכנית תואר שני במדיניות ותיאוריה של האמנויות M.A.

ראש התכנית: ד"ר שאול סטר

רכזת מગמת האוצרות: גב' נירית נלסון

רכז ללימודי מוזיאולוגיה: ד"ר שמואל מאירי

יועץ אקדמי: פרופ' דודו פימנטל

רכזת התכנית: גב' קAREN כהן

טלפון: 02-5631584

דוא"ל: m.a.prg@bezalel.ac.il

בעת ההז' נדמה כי הולך וגדל הפרע בין המיציאות לבין ייצוגיה של המציאות. אין זה רק הפרע בין המציאות לבין ייצוגה, אלא גם פער בין התפיסה שלנו את המציאות לדימויים הסובבים אותנו. דימויים אלה משמשים, בעת ובעונה אחת, תווים שמביעים לנו ידיעות את העולם ומסקם המונע מאיינו גישה לעולם במשמעותו. האמנות והתרבות מתמקמות במרחב זה שבין התווים למסק, החלהן לוילון, המראה להמערה. כדי להבין כיצד פעולות האמנות והתרבות מתרחשות מחדים ונגדם, איזו תמונה עלם הן מציגות בפנינו ואיזה עלם הן מסתירות מאיינו או מבקשות לחשוף לעינינו, יש צורך בניתוח השוואתי, דין תיאורטי, מחקר והכשרה בתחום מחשבת האמנות העכשוויות וביקורת התרבות. פילוסופיה של האמנות ואסתטיקה, אוצרות, מוזיאולוגיה ומדיניות תרבויות, תיאוריה ביקורתית, היסטוריה וסוציולוגיה של האמנות והעיצוב מרכיבים את תחום הדעת של התכנית לתואר שני במדיניות ותיאוריה של האמנויות - תחום הדעת שבו ניתן לציראה האמנותית ולמעשה התרבותי פשר ובו נבחנים הדימויים והיצוגים המרכיבים את העולם המקומי והגלובלי.

תכנית זו מוצעה מטרגטיה ייחודית לאנשי ולנשים מקצוע בתחום התרבות העכשוית. היא פונה לכותבים וכותבות, מבקרות ואוצרות, אמניות ומעצבים, מנהלות מוסדות תרבות, חוקרים ו.akademim, ומוניקה דורך ייחודית לבחון מחדש את הפרע בין עולם הדימויים והמציאות ולהזכיר את הדרכים השונות להתחמಡ אליו. זו תכנית אינטראקטיביליגרית המכשירה אנשי ונשות מקצוע וחוקרים וחוקרות תרבויות. לתכנית אופי מעשי – פרקטיקה אוצרותית, הקמת תערוכות, סיורים בגלריות, כתיבה ביקורתית ועוד; ואופי תיאורטי – לימודי פילוסופיה, סוציולוגיה, מדע המדינה, מחשבה ביקורתית ומחשבת האמנויות. זו טבילה אקדמית ומרחיב יצירתי פעלים ועדכנים עברו מחקר ופעולה בשדה האמנות העכשוית, הישראלית והבינלאומית.

מרכיבי התכנית

התכנית משלבת חקירה תיאורטיבית של שדה האמנות, העיצוב והתרבות בישראל, הבנה מעמיקה של סוגיות אסתטיקה והתמצאות במרחב שבסה האמנות והתרבותות בן זמנו, יחד עם מעורבות בו ופעולה במסגרותיו השונות. התכנית מתאימה לבוגרי ובוגרות תואר ראשון שהשלימו התמחות בתחום היצירה החדשניים הנלמדים בצלאל, בסיסות אחרים לאמנות ולעיצוב או במדעי הרוח והחברה באוניברסיטאות, המחברים מסגרת ייחודה שבה ימיודיהם וירכשו את הרקע האינטלקטואלי הנדרש להתמחות מקצועית בעולם האמנות והתרבות.

لتכנית שתי מגמות ההתמחות: מגמת אוצרות ומגמת כתיבה ביקורתית. במסגרת זו ניתן לסטודנטים/ות בטיס עיוני רחב בתחום התיאוריות הביקורתיות ומהקץ העכשווי בשדה האמנות והתרבות בישראל ובעולם.

מגמת האוצרות – מכשירה דור חדש של אוצרים/ות מקצועים בעלי/ות רקע תיאורטיבי ומעשי נרחב. מתוך הכרה בחשיבות תהליכי ההכשרה האוצרותית, תכנית הלימודים כוללת קורסים המשלבים בין התיאוריה לבין הפרקטיקה של האוצרות ותכליתם להעמק ולהעשיר את יכולות האוצר/ת כמנחה/ת של עשייה אמנותית.

מגמת הכתיבה הביקורתית – מכשירה דור חדש של מבקרי/ות רקע היסטורי ותיאורטי נרחב, כותבי/ות מסות ומראיינים/ות. תכנית הלימודים בוגרתה כוללת קורסים המשלבים בין התיאוריה של האמנויות והעיצוב לבין הפרקтика של הכתיבה, תוך תרגול טగנוןות כתיבה שונות.

מגון הקורסים המוצע בשתי מגמות ההתמחות של הטכנית מאפשרים לגבות כיוון התמחותן במסלול המחקרי, הן במסלול לא מחקרי. קבוצות לימוד קטנות והנחיה אישית יוצרות קשרים פרטניים בין סטודנטים/ות ומרצים/ות. התכנית היא סביבת יצירה ייחודית של אקדמיה בצלאל והיא מאפשרת לסטודנטים/ות מגע ישיר עם אנשי ונוסות המקצוע של עולם האמנויות והעיצוב כיום.

סגל המרצים והמרצות

ד"ר בן צבי טל

ד"ר בנימיני יצחק

ד"ר ברנד רועי

ד"ר גלטנר אריך

ד"ר הנדל אוריאל

ד"ר ולניר גלית

ד"ר מאירין- דין נעמי

ד"ר מאירי שמואל

ד"ר מרקוביץ' דליה

ナルסון נירית

פרופ' סלה אשר

ד"ר סתר שאול

פרופ' פימנטל דרו

ד"ר פרידמן לייאת

קונופני אילנית

קזין ארנה

פרופ' קציר ענת

תקופת הלימודים

הלימודים יתקיימו בימי רביעי וחמישי. ביום רביעי בבית הננסן ובימי חמישי בבצלאל הר הצופים ירושלים.

היקף הלימודים

הדרישות הלימודיות כוללות 48 נ"ז מתוכן 6 נ"ז לפרויקט גמר ותזה במסלול המחקר.
1-52 נ"ז מתוכן 6 נ"ז לפרויקט גמר במסלול הלא מחקרי.

דרישות התקונית למעבר משנה לשנה וקבלת תואר מוסמך

מעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בנסיבות הסטודנטית/ית בכל הקורסים אשר הוגדרו במערכת לימודיו, בעמידה בכל החובות, ובקבלת ציון ממוצע של 75 לפחות בכל קורסיה החובה (עבור המשך לימודים במסלול הלא מחקרי) או 85 לפחות בכל קורסיה החובה (עבור המשך לימודים במסלול המחקרי).

לצורך קבלת תואר A.M., יהא על הסטודנטית/ית:

- לציבור 48 נ"ז במסלול המחקרי או 52 נ"ז במסלול הלא מחקרי.
- לעמוד בדרישות פרויקט הגמר, כמפורט בהמשך.
- להגיש 2 עבודות בהיקף סמינריון-ל-2 מתוך 3 הסמינרים הנלמדים בתכנית.
- לעמוד בכל הדרישות המנהליות הנדרשות מסטודנטית/ית בבצלאל.

מדיניות איחור בהגשת מטלות הקורס

- לא ניתן להגיש באיחור מטלות המוגדרות כ מבחן בית, סטודנטית/ית שמשמעותה כלשהי לא יעמוד במועד הגשת מבחן הבית במועד א'ראשי לגשת למועד ב'.
- עבודות ועבודות סמינר - במקרים חריגים, יש להעביר בקשה להגשה באיחור באמצעות טופס רשמי של התקונית, על>bבקשה להגיע לרשות התקונית לפני מועד הגשה בפועל. אישור הבקשה מותנת באישור ועדת ההוראה של התקונית ומרצה הקורס.
- הגשה באיחור ללא סיבה חריגה ומוצדקת, מותנה באישור ועדת ההוראה ומרצה הקורס וזה תוביל להורדה בציון של 10-5 נקודות.
- אי הגשת עבודה בקורס תוביל לרשום מחדש מחדש בתשלום בשנת הלימודים העוקבת, במידה וקורס זה לא יתקיים בשנה העוקבת, יהיה על הסטודנטית/ית להירשם לקורס אחר ולעמוד בדרישות הקורס לשאר הסטודנטים/ות.

פרויקט גמר

פרויקט הגמר מתיחס להיבט מעשי של הלימודים.

הפרויקט מקנה 6 נ"ז והוא חלק בלתי נפרד מחובות התקنية.

על כל הסטודנטים/ות להתמחות בוגריהם. ההתמחות תיעשה בדרךים שונות במגמת האוצרות ובמגמת הכתיבה
הביבורתית:

פרויקט גמר באוצרות

החל משנת הלימודים תשפ"א, עומדת בפני הסטודנטים/ות במגמת אוצרות מספר אפשרויות לפרויקט הגמר במגמה בהתאם
לפיירוט הבא:

אפשרות ראשונה:

פרויקט גמר – "תערוכה דה פקטו"

פרויקט גמר במגמת האוצרות מופק ונוצר במסגרת הקורס "תערוכה דה פקטו" בהנחיית אילנית קונופני ובליווי נירית נלסון וד"ר שאול טטר. קורס זה מהווה המשך לקורס חובה משנה א' "מעשה באוצרות" אשר התמקד בהצעת קונספט לתערוכה. במסגרת הקורס "תערוכה דה פקטו" הופך הרעיון האוצרותי לכדי עשייה בפועל תוך דגש על מחקר, העמקת ההצעה האוצרותית, בחירת האמנים/ות יצירות האמנות, הפקתה ויישומה של התערוכה במרחב תצוגה בגלריות ומוזיאונים.

אפשרות שנייה:

*התמחות במוסד אמנות - התמחות מעשית במוסד מוזיאוני/גלריה ציבורית גדולה בארץ או בחו"ל. משך ההתמחות 84 שעות מינימום כשבטופה י/תتبקש הסטודנט/ית להציג אישור והערכות איקות תרמויה/ה מן המוסד בו התמחה/תה. העברת בקשות ו/או אישור ההתמחות מתקיימת באמצעות נירית נלסון מרכז מגמת האוצרות.

בתחילת ההתמחות מتابקש/ת הסטודנט/ית לעלות שאלת מחקרית אותה ת/ירצה לחקר במהלך ההתמחות. עם סיוםו, י/תציג את מסקנותיו/ה כתקסט פרשני- ביקורתי ברמה אקדמית בהיקף של 5-3 ע"מ. על מטלת הכתיבה להיות בקשר ישיר להתמחות המעשית.

*סטודנטים/ות המועוניינים/ות להשלים ללימודים לימודי תעודת אוצר נדרשים/ות בהתמחות של 84 שעות לפחות באחד המוזיאונים המוכרים או באתר מורשת בעלי תצוגה מוזיאלית או באוניברסיטאות בעלות אוספים מוזיאליים.

שימוש לב Ci ניתן לבחור בכל אפשרות בנפרד או בשילוב של 2 אפשרויות בהתאם לפירוט הבא:

- אפשרות הראשונה + השניה
או אפשרות השנייה + השלישית
אנו ממליצים/ות נזכל כל הוזמנות לפרויקטיה**

אפשרות שלישית:

הגשת הצעה לתוכנית ואצריתה בפועל בבית הננסן

הגשת הצעה כתובה לתוכנית עד התאריך 15.11.21

פרזנטציה של הצעה בפני ועדת התערוכות של הטכנית

מתוך ההצעות יבחרו 2 ההצעות בלבד

הטכנית תעמיד תקציב של 8000 ש' לתערוכה שאושרה + ציוד ממוחסן בצלאל ושירותי הפקה.

מצ"ב לינק לקובץ שבו יש להיעזר בבניית ההצעה

פרויקט גמר בмагמת כתיבה ביקורתית

פרויקט הגמר בмагמת כתיבה ביקורתית יתקיים במסגרת [המגין המקובל](#) של הטכנית.

המגן נועד להוות במה מעניינת וחיה לכתיבה על תרבות. הכתיבה במאזין תהיה בעלת אופי מסאי גמיש, נגיש לקוראת המשכילה ולא רק לקהל מומחים, אבל תקפיד על הצגת טיעונים מדויקת, מנומקת ובהירה, ועל מסירת מידע רחב ובדוק. המסתות במאזין תעסוקנה בשלל נושאים, ביניהם:

- כתיבה על תחומי האמנויות השונים
- ביקורות של יצירות אמנות
- כתיבה עמוקה על תרבויות פופולריות
- כתיבה על נושאים שבקו התפר שבן חברה, כלכלה, פוליטיקה ותרבות
- כתיבה על התרבות הישראלית והיחסים בין החברה הישראלית לבין האמנויות שנוצרת בתוכה
- כתיבה על הוגים וכן כתיבתה של הגות מקורית
- כתיבה על החיים האינטלקטואליים בכלל ועל חי הסטודנטים/ות בפרט

המשתתפים בפרויקט הגמר ב"פוסט פוסט" יעבדו על כתיבת שני טקסטים במרקזת השנה שיועדו לאתר. האחד הוא טקסט של ביקורת על יצירות אמנות והשני הוא מטה (אישית או לא-אישית) יסודית ומונחתה היטוב. הטקסטים ייכתבו בליווי עורך של ד"ר אריק גלטנר וארנה קזין.

התזה בمسلسل מחקרי

סטודנטית/ית שהשלים/מה את הלימודים בשנה א' בציון ממוצע של 85 לפחות רשיית/להגיש עבודות תזה בمسلسل המחברי. התכנית תסייע לסטודנטית/ית במציאת מנהה לעבודת התזה, כמו כן התכנית תעמיד לרשות הסטודנטית/ית סדנת תזה במהלך הימנאה יגבשו הצעת המחברי, על ההצעה לעבור את אישור המנהה האישי וזה תועבר לרשות התכנית לאישור ועדת התזה.

עבודת התזה תיבחן על ידי לא פחות משלושה בוחנים/ות, כולל/ בעלה/ות תואר שלישי בדרגת מרצה בכיר/ה ומעלה. לפחות שנים מהם/ן חבריו/ות טగל במוסדות אחרים להשכלה גבוהה הפעילים/ות במחברי, ולפחות אחד/ת מהם חבר/ת סגל באוניברסיטה (כל זאת, בהתאם לנדרש בהחלטת המועצה בדבר לימודים לתואר שני עם תזה במלולות). היקף העבודה התזה יהיה עד 80 עמודים (22,000 סימני דפוס).

תלמיד/ה שנבחר/ה למסלול המחקרி ולא הגיש/ה עבודות תזה ת/יוכל להשלים קורסים חסרים לצורך קבלת A.M לא מחקרים עד שנתיים מיום סיום הלימודים בתוכנית.

שינויים בידיעון בצלאל

רשותות המחלקה והאקדמיה רשויות לעורן שינויים ותיקוניים בתכנים המופיעים בידיעון זה, להוסיף עליהם, לגרוע מהם או לבטלם בכל עת במהלך שנת הלימודים. הودעה על כל שינוי כאמור, תפורסם במודעות בלווחות המחלקה ו/או בדרך רואיה אחרת. השינויים מחייבים את כלל הסטודנטים/ות, גם אם נקבעו או נקבעו לתוכף לאחר שהחלו את לימודיהם.

מבנה התוכנית

מבנה תכנית הלימודים בمسلسل מחקרי

שנה א'

7 קורסי חובה	=	7 ש"ש	=	14 נ"ז
3 קורסי בחירה	=	3 ש"ש	=	6 נ"ז
2 סמינרים	=	4 ש"ש	=	8 נ"ז

סה"כ 14 ש"ש = 28 נ"ז

* תכנית הלימודים בשנה א' הנה זהה עבור כלל הסטודנטים/ות בתכנית.

שנה ב'

4 קורסי חובה מתקדמים	=	4 ש"ש	=	8 נ"ז
1 קורס בחירה	=	1 ש"ש	=	2 נ"ז
1 סמינרים	=	2 ש"ש	=	4 נ"ז
פרויקט גמר	=	1 ש"ש	=	6 נ"ז
סדנת תזה		ללא נ"ז		

סה"כ 8 ש"ש = 20 נ"ז

סה"כ לימודי התכנית בمسلسل מחקרי: 22 ש"ש = 48 נ"ז.

עמידה בדרישות פרויקט גמר והתזה מהוועה תנאי להשלמת החובות האקדמיים.

מבנה תכנית הלימודים במסלול הלא מחקרי

שנה א'

7 קורסי חובה	=	7 ש"ש	=	14 נ"ז
3 קורסי בחירה	=	3 ש"ש	=	6 נ"ז
2 סמינרים	=	4 ש"ש	=	8 נ"ז

סה"כ 14 ש"ש = 28 נ"ז

* תכנית הלימודים בשנה א' הנה זהה עבור כלל הסטודנטים/ות בתכנית

שנה ב'

4 קורסי חובה מתקדמים	=	4 ש"ש	=	8 נ"ז
3 קורסי בחירה	=	3 ש"ש	=	6 נ"ז
1 סמינרים	=	2 ש"ש	=	4 נ"ז
פרויקט גמר	=	1 ש"ש	=	6 נ"ז

סה"כ 10 ש"ש = 24 נ"ז

סה"כ לימודי התכנית במסלול הלא מחקרי: 24 ש"ש = 52 נ"ז.

עמידה בדרישות פרויקט הגמר מהוות תנאי להשלמת החובות האקדמיים.

פירוט הקורסים

שנה א'

לימודים חובה

סמסטר א'

שם הקורס	שם המרצה	נקודות זכות
million מונחי ביקורת א'	פרופ' דרור פימנטל	2 נ"ז
מעשה באוצרות (באנגלית) آن	נירית נלסון / ד"ר שאול סתר	2 נ"ז
מעשה בכתביה — שנתי, אחת לשבועיים *		
שיחה עם יצירה - סדנה בכתבית ביקורת	ארנה קזין	2 נ"ז
לכתוב אחרת את תולדות האמנויות בישראל	ד"ר טל בן צבי	2 נ"ז
סמינר: אמנויות, עיצוב והבניית זהות לאומית	ד"ר דליה מרקוביץ	4 נ"ז

סמסטר ב'

שם הקורס	שם המרצה	נקודות זכות
million מונחי ביקורת ב'	פרופ' דרור פימנטל	2 נ"ז
מעשה באוצרות (באנגלית) آن	נירית נלסון / ד"ר שאול סתר	2 נ"ז
מעשה בכתביה — שנתי, אחת לשבועיים		
ביקורת ותיאוריה A	ד"ר שאול סתר	2 נ"ז
טוגיות בМОזיאולוגיה	ד"ר שמואל מאירי	2 נ"ז
סמינר: שדה האמנויות	ד"ר רועי ברנד	4 נ"ז

לימודי בחירה

על כל סטודנט/ת בשנה א' לבחור 3 קורסי בחירה

סמסטר א'

שם הקורס	שם המרצה	נקודות זכות
פרקטיקות אוצרותיות	נירית נלטן	2 נ"ז
דימוי ואנטי-דימוי	ד"ר שאול סתר	2 נ"ז
תולדות ההיסטוריה	פרופ' אשר סלה	2 נ"ז
עיצוב ואמנות כפולה אזרחית	ד"ר טל בן צבי, פרופ' ענת קציר	2 נ"ז
אדמה אדרתית: בין טחף ואחיזה בעידן האדם	ד"ר אריאל הנדל	2 נ"ז

סמסטר ב'

שם הקורס	שם המרצה	נקודות זכות
הארכיאולוגיה של החושים	ד"ר רועי ברנד	2 נ"ז
החיים עם הטכנולוגיות	ד"ר גלית ולנר	2 נ"ז
מוניוטיאזם ואמנות	ד"ר יצחק בנימיני	2 נ"ז

שנה ב'

לימודי חובה

החל משנת הלימודים תשפ"א היטמינר וכלל קורסי החובה מושתפים לכך המוגמות למעט פרויקט הגמר

נקודות זכות	שם המרצה	שם הקורס
2 נ"ז	ד"ר שאול טהר	ביקורת ותיאוריה ב *
2 נ"ז	ארנה קזין	אין לשוחח; אין להכיר אדם אחר: סדנה בכתיבה ראיון**
2 נ"ז		אוצרות במבט ביקורת - מרבית המפגשים יתקייומות" א** נירית נלטון
4 נ"ז	ד"ר אוריק גלנסנר	סמינר- על תרבויות ועל ביקורת תרבויות
2 נ"ז	ד"ר נעמי מאירי- דן	מתולדות האמנויות לתרבות חזותית - שדות ומתודולוגיות
לא נ"ז	פרופ' אשר טלה, ד"ר טל בן צבי	לכוטבי תזה – סדנא לכתיבת הצעת תזה

*סטודנטים ות בפייזל לימודים שהחלו לימודיהם. לפני שנת הלימודים תש"פ ולמדו את היטמינר "ביקורת ובקרה/האם האמנות היא שפה" אינם צריכים. ות למדו את הקורס "תיאוריה וביקורת ב"

סטודנטים ות בפייזל לימודים שהחלו לימודיהם. לפני שנת הלימודים תש"פ צריכים לבחור **או בקורס "אוצרות במבט ביקורת או בקורס אין לשוחח; אין להכיר אדם אחר: סדנה בכתיבה ראיון בהתאם למוגמה בה מתמחים.

פרויקט גמר

שם הקורס	שם המרצה	נקודות זכות
למגמות אוצרות- פרויקט גמר באוצרות	בנהנית אלנית קונגופניובילוי נירית נלסון וד"ר שאול סתר/ הנחיה אישית	6 נ"ז
למגמות הביקורת- פרויקט גמר בכתיבה ביקורתית	ד"ר אריך גלנסר, ארנה קזין	6 נ"ז

לימודי בחירה - פתוחים לשתי המגמות

על סטודנט/ת במסלול מחקרי לבחור קורס בחירה 1

על סטודנט/ת במסלול שאינו מחקרי לבחור 3 קורסי בחירה

שם הקורס	שם המרצה	נקודות זכות
פרויקטאות אוצרותיות	נירית נלסון	2 נ"ז
תולדות ההיסטוריה	פרופ' אשר סלה	2 נ"ז
דימוי ואנטי-דימוי	ד"ר שאול סתר	2 נ"ז
עיצוב ואמנות כפעולה אוצרית	פרופ' ענת קציז, ד"ר טל בן צבי	2 נ"ז
אדמה אדרתית: בין טחף ואchiaה בעידן האדם	ד"ר אריאל הנדל	2 נ"ז
הארקיאולוגיה של החושים	ד"ר רועי ברנד	2 נ"ז
החיים עם הטכנולוגיות	ד"ר גלית ולנר	2 נ"ז
מוניוטיאזם ואמנות	ד"ר יצחק בנימיני	2 נ"ז

- סה"כ למסלול בלי תזה**
סה"כ למסלול עם תזה

רשימת הקורסים

שנה א'

לימודי חובה

מילון מונחי הביקורת: תיאורטי והיסטורי א' + ב'*

פרופ' דרור פימונטאל

קורס חובה

2 ש"ש, 4 נ"ז

הקורס יעקוב אחריו התהווות המחשבה האסתטית על מושגי היסוד שלו, מן התקופה הקללאטיבית ועד המאה ה-20. הסטטutar הריאן יפתח בדיון במחשבת האמנויות של אפלטון ואריסטו. בהמשך נעקוב אחרי התפתחות המחשבה האסתטית מהרנסנס ועד המאה ה-18, תוך דיוון בקלסיים, באסתטיקה אמפיריציטית, בקאנטו וברומנטיקה. הסטטutar השני יוקדש לדיון במחשבת האסתטית למן סוף המאה ה-19 ועד המאה ה-20. במסגרת זו נדון במחשבתם האסתטי של ניטהה, בנימין, היידגר, לפנומנולוגיה, פורמליזם, סטרוקטורליזם ופוסט-סטרוקטורליזם.

*תרגום קריאה- אחת לשבועיים תתקיים קבוצת תרגול קריאה לטעסטים הנלמדים בקורס

מעשה בכתביה

טעסט / אמנות: כתיבה על יצירה חזותית

ד"ר שאול סתר

קורס חובה, שניתי, אחת לשבועיים

2 ש"ס, 2 נ"ז

קורס זה יעסוק בכתביה על אמנויות - הכתיבה הביקורתית, המטאית, ההגותית והמחקרית - ובאתגרים רבים שניצבים לפתחה בעת הנוכחית. נשאל מה מעמדו של הטקסט ומה היחסים האפשריים בין לין היצירה החזותית - עיידן שבו גבולותיה של היצירה האמנותית פרוצים ומיקומו של הטקסט ביחס אליה מתחלה. נעשה זאת דרך עיון בסוגות שונות של כתיבה על אמנות: הכתיבה הספרותית וההגותית, ביקורת האמנויות והῆמה על האמן; הכתיבה האקדמית והתיאורית, והכתיבה שמתקיימת בתוך האמנויות החזותיות עצמה. עוסוק בהיפרמות הקשר בין טימן לדמיון במודרניזם, באמנויות המושגית, בביבורת המוסדית ובמחשבת הפוסטקולוניאלית, ולבסוף נשאל מהו כתיבה שנענות לסדר היום האמנותוי העכשווי.

מעשה באוצרות

Points of Reference :Thinking about Curating in a Global Scene

*****באנגלית, יש להגיע עם מחשב נייד ואוזניות אישיות*****

נירית נלסון

קורס חובה, שנתי, אחת לשבועיים

2 ש"ס, 2 נ"ז

A collaborative online course for students of the Art History and Theory Master Program at Vilnius Art Academy (VAA) and students from Policy and Theory of the Arts Master's Program at Bezalel. The course will critically discuss curating exhibitions in digital times in which the curatorial discourse shifts towards the global. At the same time, it is also a PC (politically correct) period and a time of protest against the uni-mono-thinking patterns. Perspectives from the South or the East, perceptions of Blackness or Queer, are examples of multi-focal changes.

When will the European hegemonic point of view seize to be the only perspective through which we can convey our narratives? How can we meet alternatives and what are their visual manifestations?

In this course we will read theoretical texts to ensure a common background for discussions on the following topics: Central exhibitions from the recent art history of Lithuania and Israel; Radical and marginal initiatives embraced by mainstream arts and local authorities; Exhibitions representing these countries on international platforms (such as the Balkan Triennale or the Venice Biennale). During the course guest lecturers will provide insight on exhibitions from Lithuania and Israel.

שיחת עם יצירה - סדנה בכתיבת ביקורת

ארונה קזין

קורס חובה

2 ש"ס, 2 נ"ז

מטרת הסדנה היא להעמיק את היכרותם של הסטודנטים עם שדה ביקורת הת{returnות בתחום אחד עיקרי: ביקורת אקטואלית על יצירות התרבות ומוציאריה – רשימות ביקורת על תערוכות, מופעים, טפרים, סרטים – המופיעות באופן מסורתי בעיתונים ובכתבי עת ואחרונה גם בפייסבוק ובסגנונים מקוונים.

בסדנה נשוחח על שקייתה בשנים האחרונות של הטוגה הזאת, נקרא באופן ביקורי רשימות ביקורת שלוקות בחattr, נתנו דע ליצירות של ביקורת ספרותית במתיבתה – יצירות שמקיימות שיחה עם היצירה ועם הקוראים – מהעת האחורה.

ואולם עיקרה של הסדנה הוא עצם ההtanשות בכתיבת ביקורת. בסדנה יוזמנו סטודנטים לעמוד בסטנדרטים של כתיבה במתיבתה: דיקן, כנות, חקירה; בהשראת כתבים על סוגת הביקורת כ"ה אודן ווירג'יניה וולף הטעודנטים ילמדו שביירות טוביה אינה כזו שחוורצת אם היצירה המבוקרת היא טוביה או רעה. ביקורת רואיה לשם היא אכזז שמלה את הקוראים על אודות היצירה, הייצרת שלה, והקשר בין היצירה לחים שלנו. הם יודרכו לכתב ביקורת מקיפה ומעמיקה – שבה יכניסו את היצירה המבוקרת להקשר ההיסטורי או תמייני, יערכו תחקיר, ישאלו שאלות; הם יודרכו לכתב ביקורת שמעשרה את ידיעתנו ומעוררת מחשבה.

ז'אנר הביקורת הוא סוגה ספרותית העומדת בזכות עצמה, בעלת סט של ערכים וסטנדרטים, ולמדו להכירה תוך כדי כתיבה. במהלך הסדנה יתבקשו סטודנטים לבחור יצירה אחת אקטואלית – יצירה ספרותית, יצירת אמנות, מופע או מחזאה – ולכתב עליה רשותה שעומדת בדרישות הטוגה.

לכתוב אחרת את תולדות האמנויות בישראל

ד"ר טל בן צבי

קורס חובה

2 ש"ס, 2 נ"ז

השיעור יציג את תולדות האמנויות בישראל, כלומר את היצירה האמנותית שנוצרה בשדה האמנויות בישראל באופן כרונולוגי מראשית המאה ה-בצלאל ועד היום בהקשר ההיסטורי, סוציאלי ופוליטי. בהתחשב במרקיזותו של מושג "מקום" בתרבות הישראלית, ומשום שהוויה זו נתפסת כטבעית והכרחית, הקורס יבחן כמה מהנחות היסוד המרכזיות של שדה האמנויות בישראל ביחס ליצוג המקומ, נוף מולדת, זהות מקומית וילדית ושיקותה הן לזהות הישראלית והן לתרבות הישראלית. בהמשך נעמוד על המתח בין זהות מקומית להגירה, גלות ופליטות ומהשבה דיאטפורית יהודית כפי שהוא בא לידי ביטוי באמנות ישראל. הקורס יעסוק בגורמים היסטוריים והאידיאולוגיים שהשפיעו ועיצבו את תודעת הגלות בתרבות הישראלית וממנה את גל ההגירה לישראל ואת ייצוגם באמנות עכשווית בישראל. מהלכים אלה יבחנו באמצעותם של יצירם מרכזים הפעילים בשדה האמנויות בישראל בנקודת להשעות מרכזיות וחיסי גומלין של דימויים ויזואליים בין אמנויות, קולנוע עלייתי וקולנוע Dokumentar. במסגרת הקורס נעמוד על המתח שבין מושגי העליה/הגירה לבין מושגי גלות/דיאטפורה בתרבות הישראלית ונצפיה ברטיטים ובקטיטי סרטים Dokumentar ועלילתיים, בעבודות ידיואו וצללים מתוקפות שונות ומז'אנרים שונים ונעמוד על האופן שבו הם מייצגים מתח זה. את המסע הביגורפי של האמנים העכשוויים המייצגים נושאים אלה. ילוה גם מסע סוציאולוגי, שבמהלכו נציג את תולדות האמנויות בישראל במונחים של זירת התמודדות בין המרחב הקולקטיבי-לאומי היצוני המערבי לבין המרחב הרוב התרבותי הכלול והוות של עליים, מהגרים ופליטים. מתוך כל אלה נבחן האם ניתן לכתוב אחרת את תולדות האמנויות בישראל וכי怎 כתיבה זאת היא ככל ביקורתית המאפשר שינוי והבנה של המתחים הרבים תרבותיים בישראל.

סמינר: אמנויות, עיצוב והבנייה זהות לאומיות

ד"ר דליה מרכוביץ

קורס חובה

4 ש"ס, 4 נ"ז

הסמינר מוקדש לבחינת הזיקה שבין אמנויות, עיצוב זהות, תוך שימוש דגש על דפוסי ההזדהות הלאומיים שנרקמו בין התרבות החזותית המקומית ובין נסעה. בתוך כך נעמוד על תפיסות שונות שהנחו את הגדרת המושג זהות (לאומיות): מודלים פרימורדי-אליטיים-מהותניים; מודלים שהעלו על נס את כשור הדימיוון וההמצאה האנושיים; והבניوت "חד-פעמיות", זמניות וдинאמיות המתגבשות (ומתפרקות) סביב מכנה משותף נזיל. תפיסות אלה ישמשו כרקע לבחינת המופעים שלבשו שדה האמנויות והעציבם הישראליים מזאת תקופה היישוב ועד ימינו, ומאפייניהם האסתטיים, החברתיים והפוליטיים. בין היתר, נדון באופןם בהם בקשר התרבות החזותית המקומית ליצור זהות לאומית מגובשת ולכידה, ובמעבר מעיטוק בקולקטיבי "ג'גול", במטא-נרטיבים, בהגדורות ובגבולות, לעיטוק בפן ה"לא יכול" של השיקות וההזהות הלאומיים.

ביקורת ותיאוריה A

ד"ר שאול סטר

קורס חובה

2 ש"ס, 2 נ"ז

קורס זה עוסק במושג ביקורת - במובני, בצורות פעולתיו, בפונקציות החברתיות שמילא ובأتומים שהעמיד במודרנה. ביקורת, במובנה היומיומי, היא מציאות דופית במושא או בעשייה. בעולם האמנויות, ביקורת פרושה הערכה של עבודה או תרוכה ומתן הקשר, משמעות ופתר ליצירת האמנויות. במחשבת המודרנית, הביקורת הוא פרויקט פילוסופי שבמהלכו מתודעת התבונה לכשרה ולגבולה. במחשבת החברתית, ביקורת היא חשיפת המבנים הכלכליים, הפוליטיים והתודעהים שיוצרים אי-שוויון. ניצול ודיכוי. ובאקטיביזם, ביקורת היא הקרה לשנות את מצב העניינים הקיימים.

בקורס זה עוסקת בסוגי הביקורת השונים ובהיסטוריה של הפעולה הביקורתית. נשאל על הקשר שבין ניתוח ביקורת, חשיבה ביקורתית ועשיה ביקורתית. נחשוב על מטרות הביקורת ועל התנאים שבהם הביקורת משגשגת ואלה שבהם היא מידלדת.

ונבחן את הקשר בין הפילוסופי, ההיסטורי, החברתי והתרבותי בبنיתם של מערכם ביקורתיים - מן המאה ה-18 ועד ימינו. הקורס ינוע ממחשבת הנאורות, דרך הביקורת החברתית של מרקס וממשיכיו, בィקורת המוסר הניטשאנית והפסיכואנליה; ועד הפמיניזם, הקוור, פוטט-קולוניאליזם ופוטט-הומניזם. נראה כיצד כל אחד מהעינויים התיאורתיים הללו הרחיב את שדה הביקורת, הבין תופעות רבות יותר כמושגים לביקורת והעמיד מערכ חדשני שמבعد לו ניתן לבקר. ובמקביל, נשאל על המערכם החברתיים והאידיאולוגיים שמעכבים את הביקורת ואף טוענים לטיזום תפקידה.

בחלק א' של הקורס עוסוק בנאורות ובביקורת, בביקורת האידיאולוגיה, בביקורת האירופוצנטריות ובביקורת המשפחה.

טוגיות במוזיאולוגיה

ד"ר שמואל מאירי

קורס חובה

2 ש"כ, 2 נ"ז

מוזיאולוגיה היא תחום דעת חדש באופן ייחודי העוסק בחקר המוזיאון על היבטיו השונים. מה הוא מוזיאון? מה היא מוזיאולוגיה? מה המשותף למוזיאונים השונים ובמה מתייחד מוזיאון האמנות מן המוזיאונים למדע, לטבע, להיסטוריה, לאתנוגרפיה וכו'? הקורס מתמקד בפרשנויות השונות של חקר המוזיאונים והפרקטיקה המוזיאלית, תוך הצגת מקורי בוחן של נושאים המעניינים הן את הממסד המוזיאוני והן את המחקר האקדמי. דגש יושם באربעה היבטים מרכזיים: האוסף, החלל, התצוגה והמקרים, על ייחסו הגומלין ביניהם ועל השתנותם ברוח הזמן. הטוגיות שידונו יוצגו הן בחיתוך היסטורי והן בחיתוך תוכני וגיאוגרפי. תידון ההגדלה המשתנה של המושג מוזיאון, אוסףים, מין, טקסונומיה וייצוג. מושגי היסוד אוונטיות, מקור (provenance) וקאנון יידונו בפירוט רב כמו גם מקומו של התערוכה – בין קבוע לארעי, בין דידקטיקה לפופולים, והתפתחות אדריכלות המוזיאונים מנקודת "קליפה ריקה". דגש מיוחד יושם על המוזיאולוגיה החדשה, תהליכי הדמוקרטייזציה של המוזיאונים וחווית המבקרים.

סמינר: שדה האמנויות

ד"ר רועי ברנד

סמינר חובה

4 ש"כ, 4 נ"ז

הסמינר נועד לספק מסגרת תרבותית רחבה לדיוונים בשאלות אסתטיות, אתיות ופוליטיות שמדוברות ומאתגרות את העוסקים בשדה האמנויות. בתחילת הסeminר נסקור שאלות מרכזיות כמו מה היא אמנות, כיצד היא הפתחה וכייז היא קשורה לצורות חיים, אופני התבוננות, תרבויות וסגנונות. בהמשך נרחיב על אמנויות עכשוית, אמנות ישראלית ועל הקשר שבין אמנות לחברה ולמרחב הציבורי והעיר. נחקור שאלות אלו ואחרות מזווית תרבותית רחבה באמצעות קריאה בטקסטים פילוסופיים וספרותיים ובעזרת יצירות אמנות וסרטים. במסגרת הסמינר נקבע ונארח נציגים חשובים של שדה האמנות המקומי והבינלאומי – מבקרים, אוצרים, אמנים ומנהלי מוסדות אמנות.

שנה א'

לימודי בחירה

על כל סטודנט/ית לבחור 3 קורסי בחירה במהלך שנת הלימודים

סמסטר א'

פרקטיות אוצרותיות

נירית נלסון

קורס בחירה

2 ש"ס, 2 נ"ז

הקורס יציע לסטודנטים התשתיתית טקסטואלית ותשתיית פרקטית לדין בסוגיות אוצרותיות עכשוויות. במהלך הקורס נתכח את תיאוריות שונות של אוצרותתן הtmpmkdot במקורי מבחן של תערוכות שונות מהארץ ומהעולם. חלק ראשון: מבוא היסטורי- חיבור כלכלי וטכנולוגי שמתביר את ההילה בין פיתוחים טכנולוגיים, שגשוג כלכלי ועמדות פוליטיות בעולם ביחס לפיתוחו של מעשה האוצרות. נבחן תערוכות אינטימיות לעומת תערוכות ענק כמו ביאנלות ודוקומנאות; נבדוק דרכי שנות לבניית מHALR בתערוכה כמו נארטיביזציה, עיצוב התערוכה, מיקומה למרחב הציבורי ועוד. חלק שני: פיתוחם של כלים תיאורתיים (ולא תיאוריים) לדין על אמנות. נדון ונסביר כמה גישות של אוצרים/ות כו"ם, נעין בטקסטים ובגישות שנוטחו בביאנלות ובdockumentations טפצייפיות, נעסק בשאלות של היורכה בחלל, מיהו הצופה ואיך מתיחסים אליו, מהי התיחסות לצופה מול משתף, סוגטיביות דרך הבניה מרוחבית וכן שאלות של ביקורת חברתיות דרך גבולות השיח וגבולות החלל.

דימויו ואנטי-דימוי

ד"ר שאול סטר

קורס בחירה

2 ש"ס, 2 נ"ז

אנחנו חיים בעולם שבו הדימויים צובאים علينا מכל עבר: בטלזיה, ברחוב, בכביש הראשי, ממטי המחשב והטלפון הסלולרי. ככלנו - גם אלה שאים צלים או עורכים - יוצרים, מעדדים ומפיצים דימויים. מן עבר השמי, אנחנו גם מתקיימים כדימוי - מצולמים ללא הרף, גם ללא דעתנו והסכנותנו (מצצלמות לוויין או מצלמות רחוב), ועובדים את הדימוי האישי והחברתי שלנו. אבל מהו דימוי? במה הוא שונה מציר או מתחומו; מסימן או ממליה? מה ייחסו לחומר? מתי וכיצד השתלט עליו? מה הוא אפשר ומה הוא מגבל? האם אפשר לחמק ממנו? ומה משמעות הדבר עבור האמנות החזותית - אם כולן יוצרים כל הזמן דימויים, מה על האמנות לעשות?

נדון בשאלות הללו תוך עיון בחברת הרואה של ג'ידבו, במושגי הסימולקרה והסימולציה של בודריאר וביחס בין הדימוי המאי-לדימוי הטכני אצל וילם פלוסר. נתהה על מקומו של הדימוי בהציג ההיסטוריה דרך הוויכוח בין קלוד לניצמן וז'אן-לוק גודאר ותוך צפייה בקטעים מסרטיהם. נבחן עם סוזן סונטאג דימויים של סבל ועם לינדה וליאמס דימויים של עונג. נשאל על כניסתו של מרחוב שחרור של אי-נראות לחיל המזויאלי ועל נוכחותו של האנטי-דימוי באמנות המאה ה-20, ונתהה האם, ככלות הכל, "דימויים למורות הכל"?

תולדות ההיסטוריה

ד"ר אשר סלה

2 ש"ס, 2 נ"ז

מהו ההיסטוריה? למה היא משמשת? מהו זיכרון קולקטיבי? מה המשמעות של מושג ההיסטוריהים ומדוע הוא עורך כל כך הרבה פולמוס טבבו? כיצד כתבו היסטוריה בעבר ובהווה? אלה רק כמה מן הטוגיות שידונו בקורס הבוחן את חשיבות מקצוע ההיסטוריה במאה ה-19 וה-20 וקשריו לדיסציפלינות אחרות כגון הסוציולוגיה, האנתרופולוגיה, הכלכלה ובעיר הפוליטיקה - עד לדעיכת מעמד ההיסטוריה בעידן הפוטומודרני עם התפרקות מדינת הארץ. נעסק בשיטות העבודה של ההיסטוריונים, לרבות ההיסטוריונים בני-זמןנו, במקורות הכתובים ובמקורות שבעלפה. דגש מיוחד יושם על דמותם של העבר ושל המסתורת היהודית והחילון במציאות היהודית המודרנית.

**עיצוב ואמנות כפולה אזרחית
פרופ' ענת קציר, ד"ר טל בן צבי**

2 ש"ס, 2 נ"ז

הקורס יימוד על הקשר שבין תרבויות חזותיות למושגים של מחאה כגון "התנגדות", "אקטיביזם" או "אידיאולוגיה של שינוי" ו"פוליטיות". קשר זה נעמתה תיאוריה לאיידיאולוגיה החברתית, לאקט הפליטי ומשמש לעשייה העצובית והאמנויות, ומשמש נקודת מוצא מתאימה לדין בתפקיד החברתי של מעצבים ואמנים בימינו.

הקורס יעסוק במקרי מבחן שרים מהם הושפעו עמוקות מアイידיאולוגיות פוליטיות שונות במאה ה-20 וה-21, מקרים מבחן אשר מעמידים את העיצוב והאמנויות במרכזו של כל שינוי חברתי רדיקלי.

במהלך הקורס ידונו שאלות מרכזיות כגון מהם הנושאים הנתפסים כ"פוליטיים" בתרבות חזותית וכאליה הנתפסים כראויים למחות נגדם. בהמשך, הקורס יפנה מבט לנושאים המרכזים הנתפסים כאמנות חברתית, ביניהם: קונפליקטים לאומיים, מלוחמות, אפליה, חוקים גזעניים, שוויון זכויות, מגדר, עוני, גלובליזציה, קולוניאליזם, פוטוקולוניאליזם ועוד. הקורס יעסוק בשאלת כיצד מיצגים מושגים אלה? מהם אופני הייצוג המבטים מחאה וההתנגדות באמנות עכשווית ובעיצוב? האם ישנו הבדל בין אירופי מראה בפועל במרחב הציבורי לבין ייצוג של מהאה במסגרת התרבות חזותית? האם נוצרה איקונוגרפיה מהאתית פוליטית מובהקת? ומהם השינויים המרכזיים שהולו בהגדרת ה"מחאה" ואופני ההבעה של ההתנגדות במהלך המאה ה-20 והמאה ה-21 וכי怎ם הם משפיעים על המיצאות כפי שאנו חיים אותה כיום.

אדמה אדרתית: בין טחף ואחזקה בעידן האדם

ד"ר אריאל הנדל

קורס בחירה

2 ש"ס, 2 נ"ז

דومة שבשורות האחרונים האדמה נשמטה תחת רגליינו. השילוב בין טחף, זיהום, מדובר, המלחאה, חישוף, כရיה, עיר ופיתוח — כל אלה מעשה ידי אדם — מוביל לקצב הרס המוערך בפי 50 עד פי 40 בהשוואה לשחיקת הטבעית בעידן שקדם לאנתרופוקן.

אלא שאדמה היא לא רק המקום שעליו אנו ניצבים פיזית. אדמה היא גם תשתיית חייה (infrastructure), מרובת שחקקים אנושיים ולא-אנושיים, נראים ובלתי-נראים. אדמה היא ביטוי חומריא למקומות ולהיקשרות: שחיקתה היא לפיכך גם שחיקת של היקשרות רגשית, בעוד ההיאחזות בה היא מעשה פוליטי וסימבולי.

הקורס יבקש לחשב את האדמה ואת ייצוגה באמנות ובעיצוב מעבר להפשטות השגורות לטריטוריה לאומית או לקרקע נדל"נית. באמצעות שילוב בין מידע, טכנולוגיה, אקלטוגיה, אנטropולוגיה, ארכיאולוגיה, אמן ופוליטיקה, הקורס יבחן את הקשרים המורכבים בין אדם ואדמה, תוך התייחסות לשאלות של ילדיות מול מודרניות, ניחות מול ניידות, טחף מול היקשרות והרס מול בנייה.

דרך הנגעה בחומר עצמו וביצוגיו בתרבות החזותית והחומרית, נחקרו יחד את הפוטנציאלי של האדמה לייצר פעולה נוכח הנוף התרבותי, הטבעי והפוליטי המשנה.

סמסטר ב'

הארכיאולוגיה של החושים

ד"ר רועי ברנד

2 ש"ס, 2 נ"ז

בקורס זה נעקופ אחר האופנים השונים בהן התחששות הבנוו וניבנו ביחס לתודעה, לחברה, לככללה, למדע ולפוליטיקה. המטיע שלנו מתחילה בזמן העתיק עם המאמר של אריסטו "על הנפש" שלמעשה עסוק בחושים ובערך החיים שבגוף. נמשך לדינם נספינים ישנים וعصשווים, על חממת החושים הקלאסיים אבל גם על החוש לזמן, לחיל ועל החוש הפוליטי, אם יש כזה דבר.ណון גם בשאלות כליהות כמו האם ניתן לחוש שאנחנו קיימים בהעדך תודעה? האם ניתן להרגיש את ההרגשה? מה הקשר של תחששות עוררות או שינוי לאסתטיקה ולאנטזיה? כיצד אנו חשים את המרחב והזמן והאם יש לאופני החישה היסטוריה? נחקרו שאלות אלו ואחרות מזוויות תרבותית רחבה באמצעות קריאה בטקסטים פילוסופיים וספרותיים ובעזרת יצירות אמנות וסדרתיים.

החיים עם הטכנולוגיות

ד"ר גלית ולנור

קורס בחירה

היקף: 2 ש"ש

2 ש"ס, 2 נ"ז

טכנולוגיות עוטפות אותנו בכל אשר נפנה. הן לא רק מטייעות לנו בפעולות שונות, אלא גם מכתיבות כיצד אנו נעים בעולם, מתקשרים זה עם זו, מחייבים וחושבים. בקצרה, טכנולוגיות מעצבות עברונו תפישת עולם. מהי אותה תפישת עולם - זו שאלת המפתח של הפילוסופיה של הטכנולוגיה.

בקורס נבחן סוגיות בפילוסופיה של טכנולוגיה, בדגש על טכנולוגיות דיגיטליות, באמצעות עבודות אמנות שמשלבות טכנולוגיות חדשות. המפגשים הראשונים יוקדו לאבולוציה הטכנולוגית מכך למכונות וממכונות לטכנולוגיות מורשתות. לאחר מכן נדון ביחסים השונים בין אדם לטכנולוגיות באשר הן, תוך שימוש דגש על סוג היחסים החדש והאינטנסיבי שנוצר עם כניסה טכנולוגיות דיגיטליות לחיי היום. כל אלו יהו מצע להבנת הדמיון, הקשב והמציאות בסביבה של טכנולוגיות דיגיטליות בכלל ואלגוריתמים לומדים בפרט.

מוניוטיאזם ואמנות

ד"ר יצחק בניימי

2 ש"ס, 2 נ"ז

בתשתית התרבות המערבית והמסורת המונוטיאיסטיות של היהדות, הנצרות והאסלם מצויה הדילמה אודות האיסור על יצוג האלוהים והחשש מעבודת אלילים. זה החשש מעצם מעשה הפלchan החושני, מהפלchan של צלם המפנה את המאמין לישות החורגת מהמצוות היומיומית. כפי שמצויר ההיסטוריון והתיאורטיקן יאן אסמן אישור מקראי זה מהוווה את רגע הלידה של המודרניזם המערבי. במשמעותו נבקש למדוד על האופן שבו דילמה זו טביב שדה הייצוג והחושניות עדין תקפה בתרבותינו ולימודה הכרחי להבנת התרבות והאמנות המודרניות כמו גם העכשוויות.

נקרא בכתביו הקודש של הדתות המונוטיאיסטיות: התנ"ך, הברית החדשה והקוראן, כדי ללמד על ההיסטוריה השונות לאוטו אישור, תוך דגש על המעבר מהשיח היהודי לשיח הנוצרי. במשמעותו הקרייה שלנו בכתביו קודש ונלב דין של ההיסטוריונים, תיאורטיקנים ופילוסופים שונים לעניין זה. במהלך הסמינר הסטודנטים יתבקשו להציג את יצירת אמנות שלהם או של אמן אחר ולהציג דיוון תיאורטי או פילוסופי ביחס לדילמה תרבותית זו.

שנה ב'

לימודי חובה

ביקורת ותיאוריה ב

ד"ר שאל סתר

קורס חובה

2 ש"ס, 2 נ"ז

קורס זה עוסק במושג ביקורת - במובניו, בצורות פועלותיו, בפונקציות החברתיות شاملא ובأتוסים שהעמיד במודרנה. ביקורת, במובנה היומיומי, היא מציאות דופי במושא או בעשייה. בעולם האמנות, ביקורת פרושה הערכה של עבודה או תרוכה ומטען הקשר, משמעות ופער ליצירת האמנות. במחשבת המודרנית, הביקורת הוא פרויקט פילוסופי שבמהלכו מתודעת התבונה לכשריה ולגבולה. במחשבת החברתיות, ביקורת היא חשיפת המבנים הכלכליים, הפוליטיים והתודעה שיצרים אי-שוויון, ניצול ודיכוי. ובאקטיביזם, ביקורת היא הקירה לשנות את מצב העניים והקימ.

בקורס זה עוסקת בסוגי הביקורת השונים ובהיסטוריה של הפעולה הביקורתית. נשאל על הקשר שבין ניתוח ביקורתית, חשיבה ביקורתית ועשיה ביקורתית. נחשוב על מטרות הביקורת ועל התנאים שבהם הביקורת משגשגת ואלה שבהם היא מידלדלת. ונבחן את הקשר בין הפילוסופי, ההיסטורי, החברתי והתרבותי לבנייניהם של מרכיבים ביקורתיים - מן המאה ה-18 ועד ימינו. הקורס ינוע מחשבת הנאורות, דרך הביקורת החברתית של מרקס וממשיכיו, ביקורת המוסר הניטשאנית והפטיצואנליה; ועד הפמיניזם, הקווור, פולט-קולוניאליים ופוט-הומניזם. נראה כיצד כל אחד מהউণিম התיאורתיים הללו הרחיב את שדה הביקורת, הבין תופעות רבות יותר כמושאים לביקורת והעמיד מערכ מושג שמבудן לו ניתן לבקר. ובמקביל, נשאל על המרכיבים החברתיים והאידיאולוגיים שמעכבים את הביקורת ואף טוענים לטיזום תפוקידה.

ב חלק ב' של הקורס עוסוק בvikort מבנים שונים של חולץ כוח: בדיאלקטיקה של האדון והעבד; בניכוי, הון וחוב בהגות הניאו-מרקטייטית; באלימות של הריבון; ובוחן של הדיאלקטיקה (האישה, השחור).

אין לשוחח; אין להכיר אדם אחר: סדנה בכתיבה וראיון

גב' ארנה קזין

קורס חובה

2 ש"ס, 2 נ"ז

מטרת הסדנה היא להעמק את היכרותם של הסטודנטים עם הטוגות העיתונאיות-ספרותיות שנכנות תחת הכותרת: **ראיון**. הראיון, או השיחה עם דמות ידועה – בתחוםו היצירה והחברה השונים – היא צורה עיתונאית שמאפשרת להעמק בהיכרות עם דמות משפיעה, עם התפישות שלה, עם הדרך שעשתה כדי להגיע לעמדת ההשפעה. ראיון במשמעותו מצליח לפזר דעתך קדומות, להטיסר תווויות ותגיוט, לפרק מוסכמת, לגעת בדמות המסייעת שמאחורי הפרטונה המפוזרת. ראיון טוב לנו להבין כיצד יוצרים ובעלי השפעה טולמים את דרכם, מעצימים את דמותם ואת דרכם; בזכותו נוכל לדעת טוב יותר את האדם הידוע ולהבין טוב יותר את החברה שהצמיחה אותו.

סטודנטים ייכרו מוגון אפשרויות לכתיבת ראיונות: מגוון שנע בין הראיון המידי, בצד שמאלות ותשובות, דרך המונולוג, צורת כתיבה שמעלימה את השאלות ומשaira את דבריו המראין כרכף של סיפור או רצאה, ועד לפסקת הכתיבה בשדה הראיונות: **רישמת הדיוון**, שבה הראיון והתחקיר מומרים ליצירה בפרזה, שפהחה חיים בדמות מורכבת – בחיה האישים, במעשהיהם וברעיונותיהם.

בטדנה נשאב השראה ממיטב הכתיבה בשלושת סוגיו הראיון: שאלת-תשובה, המונולוג ורישמות הדיוון. נתמקד בדיקנות של אמנים, כמו אלה של קלוון טומקיןס "בניו יורקר", ובראיונות עם יוצרים מסוימים אחרים.

סטודנטים יתנסו בכתיבה ראיונות מידיים ומונולוגים – אבל עיקר הסדנה יהיה עבודה מעמיקה על רישמת דיוון אחת. תוך כדי עבודה הם ילמדו ללכט בעקבות הטקנות, לשאול שאלות, לעורר תחקיר, לגשת למראין אחריו שלמדו כל מה שאפשר ללמידה עליום מהמורים מפורטים, לשמור על כבוד המראיאנת, לשאוף לדיוון ולأمانות למידע מבוסס, להבחן ברקע של המראיאנת

— התקופה, המuumד, המוצא, הנטיות הכלכליות והאחרות שבתוכם היא צמיחה. יחד עם זאת, ילמדו הסטודנטים שהראיון הוא יצירה שלהם, ויעשו בהם לספר את היפוי שלהם, מתוך זווית הראייה שלהם; את האופן שבו הם עצם תופשים את הדמות המראינית ואת דרכה בעולם.

אוצרות מבט ביקורתי

נירית נלסון

2 ש"ס, 2 נ"ז

הקורס מציע מבט על שדה האוצרות לגוני ודין באפשרויות שבפעולה האוצרותית. המפגש עם התערוכות בשיטה, בזמן אמיתי, מאפשר לנו לבחון את כל מרכיבי התערוכה: מבחינה רעיונית - גיבוש הרעיון, ניתוח הקונספט, בחירת שם התערוכה, הטקסט המלווה אותה; ובבחינה טכנית – תפיסת החלל, תנאי החצבה וכדומה. לשם כך בכל מפגש נבחן מקום ותערוכה אחת. לעיתים ניפגש עם אוצרים/ות ואמננים/ות כדי לקבל מידע ולהכיר גישות שונות ממוקור ראשון. במהלך הקורס נוכל לבחון את המבנים המשותפים ואת ההבדלים בין מוזיאונים, גלריות, יזמות עצמאיות וחלי תצוגה אלטרנטיביים וכן בין תערוכות קבועות לתערוכות מתחולפות; תערוכות קבועות ותערוכות יחיד. נדון באופןני הגלים של אידיאולוגיה במרחב ובכלל ההצלחות האוצרותיות הנוגעות להבניות הרעיון האוצרותיבי במדיום השוני שבهم הוא מתממש. נעסוק בתפקיד המוזיאון במרחב הציבורי ובמעמדו של האוצר כסוכן של רעיון.

***מרבית מהמפגשים יתקיימו בתל אביב**

על תרבות ואמנות- על תרבות ועל ביקורת תרבות

ד"ר אוריק גלטנר

סמינר סטטוטרייאלי

4 ש"ס, 4 נ"ז

המילה "תרבות" (culture) היא אחת מושגים או שלוש המלים המורכבות ביותר בשפה האנגלית. כך פותח התיאורטיקן רימונד וליאמס את הערך "תרבות" בספרו מ-1976—"culture".

המסורת של רימונד וליאמס – על שלוש ההגדרות השונות של מושג "התרבות" שכולות בה – תהווה עוגן לקורס. אך מהלכו יהיה היסטורי באופיו. נצד מהומרוס ועד ימיןו – תוך גניבת הצצה אל עתיד אפשרי וכן הצצה לעבר היפה-הистורי, לשורשי האבולוציוניים של "התרבות" – על מנת לבחון מובנים שונים של מושג התרבות לאורך ההיסטוריה. בגישה ההיסטורית תעמוד כנהר לרגלו המסתה המוקדמת של ניטה "כיצד מועילה ומהזיקה ההיסטוריה לחיים" שבה מציע ניטה כיצד علينا ללמידה מההיסטוריה לצורכי הווה. כמובן, הצעידה ההיסטורית לא נועדה רק למען הרחבת הדעת אלא על מנת לבחון גישות שונות למושג "תרבות" לאורך ההיסטוריה ואת עילוותן בפתרון בעיות שימושיות אותן בזמנו.

בצד מושג "התרבות" נדון גם במושג-מוסד "ביקורת התרבות". שני המושגים קשורים ביניהם, כמובן; כל ביקורת תרבות רואה נגד עיניה מושג מסוים רצוי של התרבות ומושג מסוים פסול שלה.

נדגים לאורך הקורס סוגים שונים של ביקורת תרבות הנובעים ממושגי התרבות השונים שייפרשו בקורס. לעיתים ביקורת התרבות מציגה תפיסת עולם כוללת ולעתים היא טעם אסתטי מקומי באופיו. נדגים בקורס כמה סוגים שונים של ביקורת תרבות דרך טקסטים מרכזיים.

מתולדות האמונה לתרבות חזותית - שdotות וمتודולוגיות

ד"ר נעמי מאירי - דן

קורס חובה

2 ש"ס, 2 נ"ז

היסטרו-ריאון האמנות "מודרניטט" ידע את גבולות השדה שעליו הופק, כשם שהוא אמן על הכלים המתודולוגיים שניתנו בידיו. תחומי התוכן הרלוונטיים לו והתקיימו בנסיבות המוגדרות היבש של הציר-פישול-אדריכלות. זאת ועוד; ברוב המחלקות לתולדות האמנות (בזודאי בישראל) לא העוז במשך שנים לעצב את גבולותיה של "תרבות המערב". מן הידועות, שבעשרות השנים האחרונות, הן ככל שדבר נוגע בשדה המחקר הן ככל שהוא נוגע בתודולוגיות המחקר. השיח "פוסטמודרניטט", שהלך ונפתח לטוגיות רבת-תחומיות ובינתחומיות, החל לכרוך תחת מטירית העל של "תרבות החוץ" את המדייה המסורתית של האמנות "גבואה" ומדיה שונים של תרבויות פופולריות (למן הקולנוע והקומיקס, עברו באופנה ויצbam תעשיתית וכלה בגרפייטי, שער מגזינים, ממשקים אינטראקטיביים ורשתות חברתיות). בהכרח, המחקר המתהווה בשדה החדש החל להידרש לטוגיות הנוגעת בתודולוגיות אחרות לו ובבסיסים התיאורתיים שעליים הוא אמור להישען, כמו גם בשאלות שאויתן עליו לשאול ובאופן שיטתי קיומן של פרשנויות שונות שהן פועל יוצאת של תצורות שיח וקהילות פרשניות מגוונות. וכן, בעוד שלעתים נדמה כי הדיסציפלינה המסורתית של תולדות האמנות פשוטה את הרגל, עלות ופוחחות אופציית מחקר/כתיבה חלופיות, הממיירות מערכת קודמים (שלא יותר, חוקים) אחת באחרת ומערערות זו על הלגיטימיות והרלוונטיות של זו.

קורס זה יבקש להציג אופציות שונות לקריאה של הדימוי החזותי (באשר הוא) לאורן של מתודולוגיות מגוונות. המarkers המרתתקים הם אלומנייצרים הctraha, ובעיקר תקשורת וסוציאולוגיה, לצורך ניתוח יצירות אמנות ו/או שימוש שונים (למשל, שימוש בכלים של מדעי החברה, ובעיקר תקשורת וסוציאולוגיה, לצורך ניתוח יצירות אמנות ו/או שימוש בתמונות). ספציפיות העומדות מתחום הבחרה במושאי מחקר מסוימים ו/או בשיטות מחקר מסוימות. למשל:

- מה עומד מأחוריו נזינחتم של מושאי מחקר מסוימים והעדפה של חדשים על פניויהם?
 - מה תפקידו של החוקר (היסטוריון אמנויות, פילוסוף/אסתטיקון, מבקר תרבות, אוצר, יוצר ועוד) בהגדרת הקאנון ובהמרת קאנון אחד אחר/ים?
 - מה מקומות ותקדים של תצורות שיח חדשות וקהילות פרשניות שונות בחקר העבר/ הדימוי?
 - מה בין שימת הדגש על "אתר היוצר" (או "כוננות המחבר") לבין שימת הדגש על "אתר הפעזה/צריכה" (או "המבט")?
 - מה בין מחקר היסטורי לביקורת ובין טקסט אקדמי לטקסט אישי?
 - מה מקמן של אופניות (modalities) כתיבה שונות (אקדמיות, אוצרתיות, מסאיות, אישיות וכו') ו/או פלטפורמות כתיבה שונות (כתבית עת מדעים, בטולוגים של מוזיאונים, בלוגים וכו') בשיטות התורבות החזומות?

לכותבי מורה

סידנא לכתיבת הצעת תזה

פרופ' אשר סלה

ד"ר טל בנו צבי

בקורוס זה יקבלו הפטודונטים/ות הדרכה מעשית לכתיבת טקסט בהתאם לעקרונות בהירות, עומק, לכידות ומקורות, המוקובלים בSEGREGATION אקדמיות העוסקות במידע הרוח, עיצוב ואمنות, החל משלב בחירת הנושא וחיפוש מקורות רלוונטיים ועד גיבוש עבודה סופית החולוה להנעה. עם העברות שוליות וירטואליות.

זהו לא רק תרגיל הכרחי בכל תחילה לימודי, אלא גם ניסיון חשוב בהבנת התקשרות הטקסטואלית. לכן, מאחר ותפישות לגבי מהorchestrates מה שאננו נחabs אקדמי תלויות בהקשרים היסטוריים ומקצועיים שונים,ណון במהלך הקורס בסוגיות איפטומולוגיות בהסתמך על הערות המדריך מארן רונטנס ונהבנן שאלות הקשורות למשמעות מושגי יסוד כמו טקסט, מחקר ומתרווה.

dagsh miyud yoshem ul hetsgovot hizkoniot ha-kashrotot le-ketuba be-tachom ha-amanot he-uyzob ba-hatman ul dogmatoth ketuba matot amanim me-uzbim ve-ul bikurot ha-amanot he-uyzob, zo'at ul manot le-b'dok at teib ha-keshet biin ha-kashrot chozotit le-biin ha-kashrot tekstualit. b'mahaln ha-korus yishlavo mafgashim kavutzim umafgashim aishim um kol studentot v'studentot shiyelekhu be-ubodto/hao b'projeket ha-machker she-ho'ao hi lo-kachim bo-chalik.

למגמת כתיבה ביקורתית:

**פרויקט גמר "פוסט פוטט"
ד"ר אריק גלנסנר, ארנה קזין
6 נ"ז**

המשתתפים בפרויקט הגמר ב"פוסט פוטט" יעבדו במטרצת השנה על כתיבה וליטוש של שתי יצירות של ביקורת תרבות. האחד הוא טקסט של ביקורת על יצירות אמנות (בכל הזרמים האמנותיים) והשני הוא **מסה** (אישית או לא-אישית) – על תופעות וסוגיות תרבותיות.

הטקסטים ייכתבו בליווי עורך של ד"ר אריק גלנסנר (כתיבת **ביקורת**) ורינה קזין (כתיבת **מסה**).
בנוסף על העבודה הפרטנית עם כל סטודנטים וסטודנט על שני הטקסטים, יוקדשו כמה מפגשים לסוגיות עקרוניות, תיאורתיות וסוגניות, הקשורות בשני הזרים, (**ביקורת והנסה**), והסטודנטים יקרוואו באופן ביקורתי יצירות בולטות בשתי הטוגות. הם ילמדו, תוך כדי עבודה על יצירות שלן, להכיר שדה של כתיבה בעל מסורת עשירה וארגוני מרתכים.

הטקסטים שעליהם יעבדו הסטודנטים מייעדים לעלות למגזין הסטודנטים והסטודנטיות של התקונית לתואר שני במדיניות ותיאוריה של האמנויות, **"פוסט פוטט"**.

"פוסט פוטט" נועד להיות מה מענית וחיה לכתיבה על תרבות במובן הרחב ביותר של המילה. הכתיבה במגזין חותרת להיות בעלת אופי מסאי גמיש, נגיש לקרואת המשכילה ולא רק לקהל מומחים, אבל כתיבה המאפיינה על הצגת טיעונים מדויקת, מנומקת ובירה, ועל מסירת מידע רחב ובדוק. המסתות במגזין עומסקות בשל נושאים, ביניהם:

- כתיבה על תחומי האמנויות השונים
- ביקורות של יצירות אמנות
- כתיבה מסאית אישית ולא-אישית
- כתיבה עמוקה על תרבות פופולרית
- כתיבה על נושאים שבקו התפר שבין חברה, כללה, פוליטיקה – ותרבות
- כתיבה על התרבות הישראלית, והיחסים בין החברה הישראלית לבין האמנויות שנוצרת בתוכה
- כתיבה על הוגים וכן כתיבתה של הוגות מקורית
- כתיבה על החיים האינטלקטואליים בכלל ועל חייהם הסטודנטים/ות בפרט

בתום תהליך העבודה עם הסטודנטיות והסטודנטים אנחנו מכוימים שהtekסטים שלהם יתאימו לפרסום במגזין **"פוסט פוטט"**.

למגמת אוצרות:

**פרויקט גמר: תערוכה דה פקטו
בגהנויות אילנית קונגפני
בליווי נירית נלסון ז"ר שאל טטר
6 נ"ז**

קורס זה המהווה המשך לקורס חובה משנה א' "מעשה באוצרות" אשר התמקד בהצעת קונספט לתערוכה. במסגרת הקורס "תערוכה דה פקטו" הופך הרעיון האוצרותי לכדי עשייה בפועל תוך דגש על מחקר, העמקת ההצעה האוצרותית, בחירת האמנים/ות ויצירות האמנות, הפקת התערוכה ויישומה בגלריות ומוזיאונים.

לימודי בחירה – לימודי הבחירה פתוחים לשתי המגמות

על סטודנט/ות במסלול מחקרי לבחור קורס בחירה 1

על סטודנט/ות במסלול שאינו מחקרי לבחור 3 קורסי בחירה

סמסטר א'

פרויקטים אוצרתיים

nierit nlaton

קורס בחירה

2 ש"ס, 2 נ"ז

הקורס יבחן סוגיות באוצרות, ויציע לסטודנטים הן תשתיית טקסטואלית והן תשתיית פרקטית. במהלך הקורס ננתה את התיאוריות השונות על מקרי מבחן של תערוכות שונות מהארץ ומהעולם. חלק ראשון: מבוא היסטורי- חיבור כלכלי וטכנולוגי שמסביר את הלילה בין פיתוחים טכנולוגיים, שגשוג כלכלי ועמדות פוליטיות בעולם ביחס לפיתוחו של מעשה האוצרות. נבחן תערוכות אינטימיות לעומת תערוכות ענק כמו ביאנלות ודוקומנוטות; ונבדוק דרכם שונים לבנית מהלך בתערוכה כמו נארטיביזציה, עיצוב התערוכה, מיקומה למרחב הציבורי ועוד. חלק שני: פיתוחם של כלים תיאורתיים (ולא תיאוריים) לדין על אמנות. נדון ונסביר כמה גישות של אוצרים/ות כיוום. נעין בטקסטים ובגישות שנוסחו ביאנלות ובדוקומנוטות טפניות, עוסוק בשאלות של היררכיה בחלל, מי הוא הצופה ואיך מתיחסים אליו, מהי התיחסות לצופה מול משתמש, סוגטיביות דרך הבניה מרוחבית וכן שאלות של ביקורת חברתית דרך גבולות השיח וגבולות החלל.

תולדות ההיסטוריה

ד"ר אשר סלה

2 ש"ס, 2 נ"ז

מהו ההיסטוריה? למה היא משמשת? מהו זיכרון קולקטיבי? מה המשמעות של מושג ההיסטורייזם ומדוע הוא עורך כל כך הרבה פולמוס טביבו? כיצד כתבו ההיסטוריה בעבר ובזהות? הלו רוק כמה מן הטוגיות הננדנות בקורס, הבוחן את חשיבות מקצוע ההיסטוריה במאה ה-19 וה-20 והקשר לדיסציפלינות אחרות כגון הסטוציולוגיה, האנתרופולוגיה, הכלכלה וביקורת הפוליטיקה ועד לדעתית מעמד ההיסטוריה בעידן הפלוטומודרני עם התפרקות מדינת הלאום. נעסק בשיטות העבודה של ההיסטוריה, לרבות ההיסטוריה בני-זמןנו ובמקורות הכתובים ובמקורות שבעל פה. דגש מיוחד יושם על דמותם של העבר ושל המסורת היהודית וחילון במציאות היהודית המודרנית.

dimoiyaneti-dimoi

ד"ר שאול סטר

קורס בחירה

2 ש"ס, 2 נ"ז

אנחנו חיים בעולם שבו הדימויים צובאים علينا מכל עבר: בתלוזיה, ברחוב, בכביש הרומי, ממימי המחשב והטלפון הסלולרי. כולנו – גם אלה שאינם צלמים או עורכים – יוצרים, מעדכנים ומפיצים דימויים.מן העבר השני, אנחנו גם מתקייםים כדימוי – מצלמים ללא הרף, גם ללא ידיעתנו והסתמכו (מצצלמות לוין או מצצלמות רחוב), ועובדים את הדימוי האישי והחברתי שלנו. אבל מהו דימוי? במה הוא שונה ממשיר או מתרומות; מטיין או ממליה? מה ייחסו לחומר? מתי וכיצד השתלט על חיינו? מה הוא אפשרר ומה הוא מגביל? האם אפשר לחמק ממנו? ומה משמעות הדבר עבור האמנות החזותית – אם ככל יוצרים כל הזמן דימויים, מה על האמנות לעשות?

נדון בשאלות הללו תוך עיון בחברת הרואה של גי דבורה, במושגי הטימולקירה והטימולציה של בודרייר וביחס בין הדימוי המאגי לדימוי הטכני אצל וילם פלוסר. נתהה על מיקומו של הדימוי בהציגת ההיסטוריה דרך הויכוח בין קלוד לניצמן וז'אן-לוק גודאר, תוך צפיה בקטעים מטרתיים. נבחן עם סוזן טונטאג דימויים של סבל ועם לינדה ולייאנס דימויים של עונג. נשאל על כנישתו של מרחב שחור של אי-נוחות לחיל המזרחי ועל נוכחותו של האnty-דימוי באמנות המאה ה-20, ונתסה האם, ככלות הכל,
"דימויים למרות הכל"?

עיצוב ואמנות כפעולה אזרחית

פרופ' ענת קציר, ד"ר טל בן צבי

2 ש"פ, 2 נ"ז

הקורס ימודע על הקשר שבין תרבויות חזותיות למושגי הממחאה כגון "התנגדות", "אקטיביזם" "אידיאולוגיה של שינוי" ו"פוליטיות".
קשר זה נע מהתייאוריה לאידיאולוגיה החברתית, לאקט הפוליטי ומשם לעשייה העיצובית והאמנותית, ומשמש נקודת מוצא
מתאימה לדין בתפקידם החברתי של מעצבים ואמנים בימינו.

הקורס יעסוק במקרי מבחן שרים מהם הושפעו עמוקות מఆידיאולוגיות פוליטיות שונות במהלך השנים ה-20 וה-21, מקרים מבחן
אשר מעמידים את העיצוב והאמנות במרקמו של כל שינוי חברתי רדיקלי.

במהלך הקורס ידונו שאלות מרכזיות כגון מושגים הנושאים הנתפסים כ"פוליטיים" בתרבות החזותית וכאליה הנתפסים כראויים
למחות וגdam. בהמשך לכך הקורס מפנה מבט לנושאים המרכזים הנתפסים כאמנות חברתית, ביניהם: קונפליקטים לאומיים,
מלחמות, אפליה, חוקים גזעניים, שוויון זכויות, מגדר, עוני, גלובליזציה, קולוניאליזם, פוטסקולוניאליزم ועוד. הקורס יעסוק
בשאלה כיצד מיצגים מושגים אלה? מהם אופני הייצוג המבטים מחהה והተנגדות באמנות עכשווית ובעיצוב? האם ישנו הבדל
בין אירופי מחהה בפועל במרחב הציבורי לבין יצוג של מחהה במסגרת התרבות החזותית? האם נוצרה איקונוגרפיה מחהות
פוליטית מובחנת? ומהם השינויים המרכזים שהולו בהגדרת ה"מחאה" ואופני ההבעה במהלך השנה ה-20 והמאה
ה-21 וכיום הם משפיעים על המיציאות כפי שאנו חיים אותה כיום.

"אדמה אדרתית": בין טחף ואחיזה בעידן האדם

ד"ר אוריאל הנדל

קורס בחירה

2 ש"פ, 2 נ"ז

דומה שבעשורים האחרונים האדמה נשמטה תחת רגליינו. השילוב בין טחף, זיהום, מדובר, המלחמה, חישוף, כרייה, עיר ופיתוחו — כל אלה מעשה ידי אדם — מוביל לקצב הרט המעורך בפי 10 עד פי 40 בהשוואה לשחיקה הטבעית בעידן שקדם לאנתרופופון.

אלא שאדמה היא לא רק המקום שעליו אנו ניצבים פיזית. אדמה היא גם תשתיית חיים (infrastructure), מרובת שחקנים
אנושיים ולא-אנושיים, נראים ובבלתי-נראים. אדמה היא ביתוי חומר למקומות ולהיקשרות: שחיקתה היא לפיכך גם שחיקת
היקשרות רגשית, בעוד ההיאחזות בה היא מעשה פוליטי וסימבולי.

הקורס יבקש לחשב את האדמה ואת ייצוגה באמנות ובעיצוב מעבר להפשטות השגורות לטriotוריה לאומית או לקרווע
נדל"נית. באמצעות שילוב בין מדע, טכנולוגיה, אקוולוגיה, אנטropולוגיה, אמנות ופוליטיקה, הקורס יבחן את הקשרים המורכבים
בין אדם ואדמה, תוך התייחסות לשאלות של ילדיות מול מודרניות, ניחות מול נידות, טחף מול היקשרות והרט מול בניה.

דרך הנגעה בחומר עצמו וביצוגיו בתרבות החזותית והחוморית, נחקרו יחד את הפוטנציאלי של האדמה לייצר פעולה נוכה הנוגעת
התרבותי, הטبيعي והפוליטי המשנה.

סמסטר ב'

הארכיאולוגיה של החושים

ד"ר רועי ברנד

2 ש"ס, 2 נ"ז

בקורס זה נאקוּב אחר האופנים השונים בהן התחושים הובנו וניבנו ביחס לתודעה, לחברה, לכלכלה, למデע ולפוליטיקה. המסע שלנו מתחילה בזמן העתיק עם המאמר של אристו "על הנפש" שלמעשה עוסק בחושים ובעיקרון החיים שבגוף. המשיך לדינום נספים ישנים וعصויים, על חמלה החושים הקלסטיים אבל גם על החוש לזמן, לחיל ועל החוש הפוליטי, אם יש כזה דבר.ណון גם בשאלות כליליות כמו האם ניתן לחוש שאנו קיימים בהעדך תודעה? האם ניתן להרגש את ההרגשה? מה הקשר של תחושת עוררות או שינוי לאסתטיקה ולאנטזיה? כיצד אנו חששים את המרחב והזמן והאם יש לאופני החישה היסטוריה? נחקרו שאלות אלו ואחרות מזרות תרבותית וחברה באמצעות קריאה בטקסטים פילוטופים וספרתיים ובעזרת יצירות אמנות ורטבים.

החיים עם הטכנולוגיות

ד"ר גלית ולנור

קורס בחירה

היקף: 2 ש"ש

2 ש"ס, 2 נ"ז

טכנולוגיות עוטפות אותנו לכל אשר נפנה. הן לא רק מסייעות לנו בפעולות שונות, אלא גם מכתיבות כיצד אנו נעים בעולם, מתקשרים זה עם זו, מחליטים, חושבים, בקיצור – טכנולוגיות מעצבות עברונו תפישת עולם. מהי תפישת עולם זו היא שאלת המפתח של פילוסופיה של טכנולוגיה.

בקורס נבחן סוגיות בפילוסופיה של טכנולוגיה, בדגש על טכנולוגיות דיגיטליות, באמצעות עבודות אמנות שימושת טכנולוגיותعصויות. המפגשים הראשונים יוקדשו לאבולוציה הטכנולוגית מכלים למוכנות, וממכונות לטכנולוגיות מורשות. לאחר מבחן נדון ביחסים השונים בין אדם לטכנולוגיות באשר הן, תוך שימת דגש על סוג היחסים החדש והאינטרנטי שנוצר עם כניסה טכנולוגיות דיגיטליות לחיי היום. כל אלו יהיו מצע להבנת הדימויון, הקשב, והמציאות, בסביבה של טכנולוגיות דיגיטליות בכלל, ואלגוריתמים לומדים בפרט.

מוניוטיאזם ואמנות

ד"ר יצחק בנימיני

2 ש"ס, 2 נ"ז

בתשתית התרבות המערבית והמסורת המונוטיאיסטיות של היהדות, הנצרות והאסלם מצויה הדילמה אודות האיסור על יצוג האלים והחשש מעבודת האלים. זהו החשש מעצם מעשה הפלחן החושני, מהפלchan של צלם המפנה את המאמין לשוטח החורגת מהמצוות היומיומית. כפי שמצויר ההיסטוריה והתיאורטיקן אין אסמן אישור מקראי זה מהוות את רגע הלידה של המודרניזם המערבי. במסגרת הסמינר נבקש ללמידה על האופן שבו דילמה זו סביבה שדה הייצוג והחווןויות עדין תקפה בתרבותינו ולימודה הכרחי להבנת התרבות והאמנות המודרניים כמו גם העשויים.

נקרא בכתביו הקודש של הדתות המונוטיאיסטיות: התנ"ך, הברית החדשה והקוראן, כדי ללמידה על ההיסטוריה השונות לאוטו איסור (תוך דגש על המהפכה היהודית לשיח הנוצרי). במסגרת הקריאה שלנו בכתביו קודש נשלב דיונים של היסטוריונים, תיאורטיקנים ופילוסופים שונים לעניין זה. במסגרת הסמינר הסטודנטים יתבקשו להציג את יצירת אמנות שלהם או של אמן אחר ולהציג דין תיאורטי או פילוסופי ביחס לדילמה תרבותית זו.